

Bildningsalliansens ställningstagande inför ramrian 2026

Fritt bildningsarbete är en investering i Finlands framtid. Det stärker kompetensförsörjning, sysselsättningsbarhet samt demokratisk och samhällelig resiliens i en tid av snabb teknologisk, arbetsmarknadsmässig och samhällelig omställning.

Genom att främja kritiskt tänkande, livslångt lärande och delaktighet bidrar fritt bildningsarbete till både social och ekonomisk hållbarhet. Det erbjuder tillgängliga lärmiljöer med låg tröskel och fungerar som viktiga arenor för dialog, tillit och demokratiskt deltagande.

Fritt bildningsarbete når grupper som ofta hamnar utanför det formella utbildningssystemet, såsom lågutbildade, personer med svag studievana, bristfälliga grundläggande färdigheter samt unga vuxna som söker sin studiestig efter grundläggande utbildning eller andra stadiets utbildning. Fri bildning främjar jämlika möjligheter till kompetenshöjning.

Den fria bildningens lagstiftning och landsomfattande nätverk, som når över cirka en miljon invånare årligen, möjliggör snabba och flexibla utbildningsinsatser vid nya eller akuta kompetensbehov, såsom vid mottagandet av ukrainska flyktingar år 2022. Samtidigt stärker fria bildningen beredskap och resiliens hos individer och lokalsamhällen samt minskar risken för polarisering.

Inför ramrian 2026 föreslår Bildningsalliansen att:

1. Frivilliga studier inom fritt bildningsarbete möjliggörs för alla invandrade med behov av att främja sina språk- och samhällsfärdigheter, för att förbättra etableringen på arbetsmarknaden, främja fortsatta studier och minska risken för polarisering. Det här behöver säkerställas i lagen om fritt bildningsarbete.
2. Den fria bildningens etablerade studiesedelsmodell används för att säkerställa genomslag för studiesedelsförsöket med 30 sp inom öppna högskolan. Fria bildningens studiesedelsfinansiering används för att ersätta den studerandes studieavgift. Det här garanterar att fritt bildningsarbete kan erbjuda öppna högskolestudier för den målgrupp studiesedelsförsöket är ämnat för.
3. Statsandelarna för fritt bildningsarbete tryggas så att läroanstalterna kan fullgöra sitt bildnings- och samhällsuppdrag.

Kontakt:

Henrika Nordin, verksamhetsledare
tfn +358 44 353 1813
henrika.nordin@bildningsalliansen.fi
